

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD Haarlem
t.a.v. de heer J. Olthof

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Kenmerk

IENW/BSK-2021/271466

Datum **26 OKT. 2021**
Betreft Rol van de provincie bij het verbeteren van
leefomgeving en gezondheid rond Tata Steel Nederland

Uw Kenmerk

1665703/1694133

Geachte heer Olthof,

Beste Jeroen,

Dank voor uw brief van 2 september. Hierin schetst u de uitkomsten van recent onderzoek van het RIVM en roept u het Rijk op om werk te maken van de verduurzaming van de staalindustrie, gezondheid van omwonenden een volwaardige plaats te geven en scherpere normen te stellen. Ik erken de gezamenlijkheid van de opgaven waar wij als overheden voor staan. Als antwoord op uw brief en naar aanleiding van de debatten met de Tweede Kamer op 9 en 16 september jl. bericht ik u als volgt.

De afgelopen maanden is er veel gebeurd rond Tata Steel Nederland. Het depositie-onderzoek van het RIVM, in opdracht van de provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten, toont aan dat de gezondheid van met name kinderen in het geding is door de emissies van Tata Steel Nederland. De Tweede Kamer steunt mijn inzet dat leefomgeving en gezondheid moeten worden meegenomen in alle aspecten van het Tata Steel-dossier, nu en in de toekomst. De actieve inzet van omwonenden en uw pleidooi hebben hier zeker aan bijgedragen. De Tweede Kamer is het verder met u en mij eens dat er geen plaats voor Tata Steel in de IJmond als het bedrijf de gezondheid van omwonenden niet kan waarborgen.

In het gesprek dat wij en de minister van Economische Zaken en Klimaat hadden met de CEO van Tata Steel Nederland op 15 september, heeft Tata Steel Nederland beloofd dat het bedrijf de maatregelen uit hun Roadmap Plus versneld uit gaat voeren. Tata Steel Nederland heeft dit op 4 oktober in een brief aan mij nader geconcretiseerd. U hebt van deze brief een afschrift ontvangen. Bovendien heeft het bedrijf bekend gemaakt dat het voor de toekomst kiest voor de route van een snelle overgang naar 'Direct Reduced Iron', eerst op aardgas en later op waterstof, gecombineerd met groene stroom. Hiermee verlaat het bedrijf het CCS-scenario.

De Tweede Kamer deelt uw en mijn zorgen over de situatie in het IJmondgebied. Om op korte termijn de leefbaarheid en gezondheid van de omwonenden te verbeteren, heeft de Kamer een aantal moties aangenomen, die deels in lijn liggen met de oproepen die u doet in uw brief. De uitvoering van deze moties vergt een gezamenlijke aanpak van ons beiden, en van de minister van Economische Zaken. Ieder van ons heeft eigen verantwoordelijkheden, maar de maatschappelijke

adem. Zoals ik ook in de Kamer heb gezegd en aan de omwonenden heb verteld, zijn er geen garanties op voorhand, en de doorlooptermijnen zijn lang. Desondanks zal Nederland bij de herziening van de EU-Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en de Luchtkwaliteitsrichtlijn pleiten voor strengere normen, meer in lijn met de WHO-advieswaarden, en het sneller herzien van de zogenaamde BREF's, documenten waarin voor bepaalde industriële sectoren is vastgelegd wat de Best Beschikbare Technieken (BBT) zijn waaraan bedrijven in de Unie, en dus ook Tata Steel Nederland, moeten voldoen. De BREF voor de IJzer- en Staalindustrie stamt uit 2012, terwijl het de intentie is BREF's eens in de acht jaar te herzien. Vandaar dat ik er bij de Europese Commissie op aandring te bevorderen dat de herziening van de BREF voor de IJzer- en Staalindustrie, en andere inmiddels verouderde BREF's zoals de BREF Op- en Overslag, snel van start gaat. Nederland pleit voor scherpere emissie-eisen in deze BREF's.

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Kenmerk
IENW/BSK-2021/271466

Bovenstaande punten heb ik inmiddels naar aanleiding van de situatie in de IJmond onder de aandacht gebracht van Eurocommissaris Sinkevičius van Milieu, Oceanen en Visserij. Nederland zal deze punten in de komende tijd op verschillende niveaus blijven inbrengen in Europese discussies. Ik hoop te kunnen rekenen op uw bijdrage in de Themagroep Internationaal van het Schone Lucht Akkoord als het gaat om de standpuntbepaling voor de Europese onderhandelingen.

5. Onderzoeken van de mogelijkheid strengere normen te hanteren

Mijn juridische directie onderzoekt momenteel welke mogelijkheden er nog zijn om binnen de huidige regelgeving, en binnen de nieuwe Omgevingswet die volgend jaar ingevoerd zal worden, strenger of anders te normeren. Het gaat hierbij om mogelijke oplossingsrichtingen als een gebiedsgerichte benadering, toepassen van omgevingswaarden en het meenemen van ZZS in de normstelling. Mijn Ministerie zal op korte termijn samen met de ILT met u en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied in gesprek gaan om te kijken wat er mogelijk is, waar knelpunten liggen en hoe die mogelijk kunnen worden weggenomen.

6. Toetsen van de effecten op leefomgeving en gezondheid van verschillende transitiepaden

Het bureau Roland Berger doet op dit moment in opdracht van Tata Steel Nederland en de FNV onderzoek naar de haalbaarheid en effecten van de verschillende transitiepaden om tot een schone en op waterstof en groene stroom aangedreven staalfabriek te komen. Hierbij komen ook effecten op emissies aan de orde, maar niet het effect op de gezondheid en veiligheid van omwonenden. Gesteund door de Tweede Kamer (motie Hagen en Boucke⁵), vraag ik een onafhankelijke partij om de effecten op leefomgeving en gezondheid van deze transitiepaden te toetsen. Dit doe ik graag in samenwerking met u.

7. Communicatie

Als overheden zijn wij samen verantwoordelijk voor het naar voren brengen van de maatschappelijke belangen in het Tata Steel-dossier: u in uw rol als bevoegd gezag en ik als stelselverantwoordelijke. Voor de omwonenden vertegenwoordigen wij echter één overheid, die zij terecht

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 28 089, nr. 192

- 4) Aanscherpen van de methoden en technieken waarmee Tata Steel Nederland emissies meet en registreert, met betrokkenheid van de ILT;
- 5) Vaststellen van grens- en richtwaarden voor geuroverlast door Tata Steel Nederland.

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Kenmerk

IENW/BSK-2021/271466

Ik maak graag samen met u de balans op van de stand van zaken rond deze punten. Verder wil ik met u onderzoeken of het mogelijk is om bij de (lokale) risico-inventarisatie cumulatie-effecten van de uitstoot van verschillende Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) uit meerdere bronnen mee te nemen, evenals het veelvuldig optreden van ongewone emissies. We moeten al het mogelijke onderzoeken dat kan bijdragen aan het verder aanscherpen van de vergunningen.

2. Monitoren en waar mogelijk afdwingen van de versnelde uitvoering van de Roadmap Plus

Tata Steel Nederland heeft in het gesprek dat wij beiden op 15 september met het bedrijf hadden een toelichting gegeven op de concrete uitvoering van de Roadmap Plus. Wij hebben toen aan het bedrijf aangegeven dat we graag zien welke maatregelen wanneer genomen zullen worden, en wat de effecten op emissies zullen zijn. Wat mij betreft is het essentieel dat wij gezamenlijk met het bedrijf in gesprek blijven en het bedrijf aanspreken op het tijdschema voor de maatregelen. Tevens moeten we monitoren wat er daadwerkelijk gebeurt in de uitvoering van maatregelen en wat hiervan de concrete effecten op emissies en overlast zijn. De brief met nadere concretisering die Tata Steel ons inmiddels heeft gestuurd is hiervoor een belangrijke eerste stap.

3. Verkrijgen van een transparant beeld van de uitstoot en wat er verbeterd moet worden, via monitoring en metingen

Hierbij is de oproep die de Tweede Kamer doet in de motie Grinwis c.s.³ voor mij leidend. Ik vind het een goed idee om via het zogenaamde omgevingsoverleg met alle stakeholders, inclusief de omwonenden, af te spreken over wat er op dit moment aan uitstoot van Tata Steel Nederland gemeten wordt en wat er – naast wat er al gebeurt – extra gemonitord moet worden om de effecten van de verbeteringen die het bedrijf wil doorvoeren, bijvoorbeeld in de Roadmap Plus, maar later ook in de transitie naar Direct Reduced Iron (DRI), op waarde te kunnen schatten. Ik stel graag capaciteit vanuit mijn Ministerie ter beschikking om actief deel te nemen aan een of enkele door u in de komende tijd te organiseren bijeenkomsten om hierover afspraken te maken en zal ook vragen of het RIVM bereid is expertise ter beschikking te stellen. Graag wijs ik hierbij op de reeds door RIVM opgestelde aandachtspunten voor onderzoek naar effecten op de leefomgeving en omwonenden⁴. Ik acht het van belang dat deze aandachtspunten worden betrokken bij het opstellen van het monitoringsbeleid.

4. Aanscherpen van normen op Europees niveau

Het aanscherpen van normen op Europees niveau is een kwestie van lange

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 813, nr. 834

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-waterstaat/documenten/rapporten/2021/09/08/bijlage-1-rivm-advies-aan-ienw-scenario-s-tata-steel-20210903>

opgave is een gezamenlijke. Eén van de moties, van het lid Thijssen c.s.¹, verzoekt de regering om, in samenspraak met de provincie Noord-Holland een plan van aanpak te maken, zodat de bewoners in de IJmondregio geen onacceptabel gezondheidsrisico meer lopen en dit op de kortst mogelijke termijn naar de Kamer te sturen, in elk geval voor 1 december 2021. Om deze motie en de andere moties uit te kunnen voeren, wordt een plan van aanpak opgesteld, waarvan de opzet inmiddels met uw organisatie is gedeeld. Ik voorzie hierin zeven actielijnen:

1. Aanscherpen van de vergunningen;
2. Monitoren en waar mogelijk afdwingen van de versnelde uitvoering van de Roadmap Plus;
3. Verkrijgen van een transparant beeld van de uitstoot en wat hiertoe verbeterd moet worden via monitoring en metingen;
4. Aanscherpen van normen op Europees niveau;
5. Onderzoeken van de mogelijkheid strengere normen te hanteren op nationaal niveau;
6. Toetsen van de effecten op leefomgeving en gezondheid van verschillende transitiepaden;
7. Communicatie.

De uitvoering van deze actielijnen vergt een gezamenlijke aanpak. Binnen het VTH-stelsel heeft de provincie Noord-Holland de rol van bevoegd gezag. Daaruit volgt dat de provincie het voortouw zal hebben in de actielijnen 1, 2 en 3. Mijn ministerie zal hierbij ook nauw betrokken zijn en actief meedenken om de acties in deze actielijnen goed uit te voeren. Voor de actielijnen 4,5, en 6 ligt het voortouw bij mijn ministerie. Hierbij maak ik ook graag gebruik van uw input en expertise. Actielijn 7 over communicatie zie ik als een gezamenlijke opgave. De actielijnen die ik voorstel waarborgen de uitvoering van de door de Tweede Kamer aangenomen moties. Graag spreek ik u op korte termijn over de voortgang. Dan kunnen we gezamenlijk de balans opmaken en bespreken hoe we eventuele knelpunten kunnen oplossen. Hieronder zijn de zeven actielijnen verder uitgewerkt.

1. Aanscherpen van de vergunningen

Als bevoegd gezag werkt u, mede na het meedenken van de ILT, al hard aan het versneld verscherpen van vergunningen en het minimaliseren van ZZS-uitstoot, via het programma Tata Steel 2020-2050. Graag wil ik met u onderzoeken of er – ook binnen de huidige regelgeving – nog meer mogelijk is, en hoe eventuele knelpunten opgelost kunnen worden. De onafhankelijk opererende ILT kan daarbij ondersteunen.

Recent heeft de ILT al aangegeven² dat u als bevoegd gezag nog de vergunningen zou kunnen aanscherpen op de volgende punten:

- 1) Voorschrijven van een onderzoeksverplichting voor het vaststellen van BBT-technieken voor Kooksfabriek 1;
- 2) Afdwingen van het verder minimaliseren van ZZS-uitstoot;
- 3) Uitbreiden van de Wabo-adviestaak van de ILT naar het bedrijf Harsco Metals, dat zich op het terrein van Tata Steel Nederland bevindt;

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 813, nr. 827

² <https://www.ilent.nl/onderwerpen/wabo-vergunningen-grote-bedrijven/documenten/zienswijzen/2021/09/14/reactie-ilt-zzs-aanvulling-inventarisatie-tata-steel-14-sept-2021>

aanspreken om hun gezondheid te beschermen. Ik vind het hierbij belangrijk dat de burgers en omwonenden van Tata Steel Nederland één geluid horen van de overheid.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ik heb er alle vertrouwen in dat we door onze gezamenlijk inzet de leefomgeving en gezondheid in het IJmondgebied voor de bewoners kunnen verbeteren en zie uit naar de samenwerking in de komende tijd.

Kenmerk
IENW/BSK-2021/271466

Hoogachtend, *en met vriendelijke groet!*

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S.P.R.A. van Weyenberg